

Med d'instrucziun en RG – il rumantsch è en moviment

■ (sip) **Ier ha la direcziun da l'uffizi da sport federal preschentà a Cuira l'emprim med d'instrucziun da sport ch'è vegnì translàt cumpletmain en rumantsch grischun.** A moda divertenta han uffants da la classa da project scola bilingua preschentà a la vernissascha l'istorgia dals origins e las pussaivladads per l'adiever pratic dal med d'instrucziun. L'educaziun fisica è in med per l'instrucziun da sport en scola en tut las quatter linguas nazionalas. Il med è vegnì realisà sut la direcziun da la Cumissiun federala da sport. Ina da las emprimas giadas n'è il linguatg rumantscha betg vegnì a la curta.

La versiun rumantscha, sustegnida e realisada da la Lia rumantscha e dal chantun Grischun, cumpiglia tschintg toms che cuvran tut ils stgalims davent da la scolina fin al 9avel onn da scola. Ils impuls novs èn adattads per in'educaziun da sport conforma al temp.

Plain moviment e variaziun

Sch'il rumantsch resta en moviment sco ils uffants durant la vernissascha, lura surviva il quart linguatg cun segirtad. Grazia a numerus collavuratur èsi stà pussaivel da realisar per l'emprima giada in tal med d'instrucziun che surmunta ils cunfins linguistics da la Rumantschia. È

quel project forse in emprim pass concret en vista ad in'introducziun dal RG en scola?

La pitschna demonstraziun dals scolars ha persvadi. L'instrucziun è plain moviment, variaziun e vita e tegna quint da simplas reglas e d'in cumportament fair. Ina chaussa è vegnida clera durant la preschentaziun, numnadain che uscheditg che nus ans muvain cun la lingua, resta ella ferma e viva. Perquai savess l'educaziun fisica servir sco exempel per ulteriurs projects.

Plain schlantsch e motivaziun

Sco quai ch'il manader da project, *Walter Bucher*, è s'engaschà per la versiun rumantscha, ha el era preschentà cun schlantsch e motivaziun il nov med d'instrucziun «Educaziun fisica». Intginas datas tecnicas han fatg surstar. Uschia hai basegnà 2,5 milliuns artgas a 16 paginas, 112 tonnas palpieri, 20 milliuns fepls A4, 183 000 ordinatur e radund 400 palettas da las VVF per realisar ils meds d'instrucziun.

Per translatar en RG ils toms in enfin tschintg hai cuzzà sis onns. Ils translatur *Daniel Tellì* e *Gabriela Holderegger* da la Lia rumantscha ed *Ursina Saluz* dal servetsch da translaziun dal chantun han prestà fitg buna lavur. En la conferenza da pressa è l'elavuraziun da la retscha da meds d'instrucziun vegnida

cumparegliada cun ina tura en muntogna. Etappas da success e muments da stancladad hajan accumpagnà ed adina puspè motivà ils collavuratur da cuntinuar cul project. Ils buns rapports da questa tura restian franc en regurdientscha a tuttas personas ch'èn s'occupadas dal moviment, dal giu ed dal sport en scola.

Sin tura cun ina finamira

Il manader da project, *Walter Bucher*, manegia che mintgin che fetschia in'excursiun dovria ina finamira. «L'educaziun fisica è in agid ed impuls per ils magisters, ma per las finamiras ston els sezs decider. Ils magisters realiseschan la lecziun, decidan tge ch'els fan e pertge ch'els na tschernan betg in'autra metoda.»

Avant ch'ils uffants bandunan la sala da gimnastica surdattan els als envidas in t-shirt cun l'inscripziun «Rumantsch en moviment». «Tgi che survegn uschia in chamischut s'oblighescha da sa mover», manegia *Bucher* cun in surrir. «Jau sper ch'igl haja valì la paina da s'engaschar durant tresdesch onns per quest project. Sch'ils uffants survegnan oz ina bun'instrucziun da moviment e sport, sa movan els era damaun e s'angaschan en in funcziun u l'autra per il moviment, giu e sport en scola.» Il pled final en RG perschuada e mussa che cun la buna-velgia cuntansch'ins la mira.

Il med d'instrucziun «Educaziun fisica» en RG procura ch'ils affons sa servan en futur dals plets posamaun, gimnastica artistica, ballape ed auter pli per «Handstand», «Kunstturnen» e «Fussball».